

מן התלמוד

סדר נשים, מסכת סוטה, דף ד'

בעי רב אשי: חזרה ברוח כי היכי דאזיל והדר
אתי, או דילמא כי היכי דאזיל ואתי והדר קאי
בדוכתיה? תיקון.

דאזיל והדר אתי - שהולך וחוזר ובא
או דילמא - או שמא
והדר קאי בדוכתיה - וחוזר ועומד
במקומו

הסבר: הגמרא הזכירה שיעור זמן מסוים, שהוא
הזמן שבו הדקל מתנועע ברוח וחוזר. שאל רב
אשי: האם הכוונה לזמן שהוא הולך וחוזר, או
לזמן שהוא הולך וחוזר ונח במקומו, שהוא ארוך
יותר? לשאלה זו לא נמצאה תשובה.

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי
וחברתי המנגיש את התלמוד תוך חיזוק
והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.
זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:

כניסת שבת: 18:27
יציאת שבת: 19:40

ישראל ת"א:

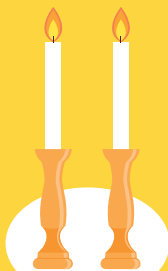
כניסת שבת: 18:42
יציאת שבת: 19:42

ניו יורק:

כניסת שבת: 19:07
יציאת שבת: 20:09

גרמניה

כניסת שבת: 19:24
יציאת שבת: 20:45

סדר נשים | מסכת סוטה ד' - י'
שבת חוה"מ פסח | י"א - י"ז בניסן (2-8 לאפריל)

חא אביב שמח!

דף ד': נטילת ידים

התלמוד עוסק בהלכות שונות לגבי נטילת ידים שלפני הסעודה.

לפני שאוכלים לחם יש ליטול ידים כדי לטהר אותן ורק אז אפשר לברך "המוציא
ולאכול את הלחם, שהרי כך תיקנו חז"ל שיש ליטול ידים לפני הסעודה, ומי שמזלזל
בנטילת ידים בכך שבקביעות אינו נוטל את ידיו, סופו "שיתקבר מן העולם", כלשון התלמוד.

דף ה': להתרחק ממידת הגאווה

בעל הגאווה הוא זה השוכח שהכל מגיע מאת הקב"ה - השכל והתבונה, הכסף
והעושר, החיים עצמם - אם כן, כיצד הוא יכול להתגאות? וכי הוא עשה משהו בזכות
עצמו? התלמוד מלמדנו שעלינו ללמוד מהנהגתו של הקב"ה עצמו, שבעת מיתן תורה
לא השירה את שכנתו על הר גבוה ונישא אלא על הר סיני הקטן והנמוך, כדי ללמדנו
לכל נתנא ונתנא. גם כשנגלה הקב"ה למשה רבנו, הוא נגלה אליו בסנה, עץ קטן
ונמוך, ועלינו ללמוד מכך שאין לנו להתגאות.

דף ו': האמורא רב ששת

פעמים רבות מביא התלמוד מחלוקת בין רב ששת לבין רב נחמן, לפי שהם נחלקו
בהלכות רבות. רב נחמן, שהיה בר הפלוגתא של רב ששת, העיד עליו כי הוא בקיא
ביותר וכי הוא למד גם את כל ההלכות שבספרי, בספרא, בתוספתא ובכל התלמוד.
רב ששת היה מקפיד ביותר לשנן את תלמודו ולחזור עליו. התלמוד מספר כי רב
ששת היה חוזר על תלמודו כל שלושים ימים, כאשר במשך כל היום היה רב ששת
מעוטר בתפילין והקפיד שלא להלך ארבע אמות
בלא תפילין.

רב ששת היה עיור, אך המגבלה הזו לא הפריעה
לו להתעלות בלימוד התורה. בית המדרש של רב
ששת שכן על שפת נהר החידקל ולמדו בו תלמידים
רבים, ביניהם האמורא רבא.

מתפלפלים

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

דקות

משפחת כהן תכננה לצאת לטיולים ברחבי הארץ בימי חול המאולם ינון בן ה-14 הודיע שהטיולים המשפחתיים לא מעניינים אותו מעדיף להישאר בבית. הוא לא יצטרף אליהם ולא ייסע איתם. הוא מעוניין להישאר בחדר שלו, לקרוא ספרים, ולשחק קצת עם חברים בשכונה. הדבר עורר דיון משפחתי סוער.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שאם הטיולים הללו לא מעניינים את ינון - אי אפשר להכריח אותו, נער בן 14, לעשות משהו שאינו אוהב. צריך לכבד את רצונו, ואם הוא מעדיף לקרוא ספרים בבית ולהיות עם חברים בשכונה - יש לכבד את זה.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שלטיולים הללו יש חשיבות ערכית ומשפחתית. הטיולים הללו הם חלק מהגיבוש והחוויה המשפחתית בפסח, וגם אם זה לא לגמרי מעניין אותו, על ינון להצטרף לטיולים כדי להיות עם המשפחה כולה.

א...מה?
דעתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה 'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

הצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה

כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי - בית ספר 'רמבם', ראש העין.

למה שותים בליל הסדר דווקא ארבע כוסות?

חכמים נתנו לכך כמה הסברים יפים: רבי יוחנן בשם רבי בניה אמר שהן כנגד ארבע לשונות גאולה שהזכיר ה' כשדיבר אל משה: "והוצאתי", "והצלתי", "וגאלתי", "ולקחתי". רבי יהושע בן לוי אמר שהן כנגד ארבע פעמים שנזכרה המילה "כוס" בחלומו של שר המשקים שפתר יוסף, אשר בעקבותיו נגאל ויצא מהבור. רבי לוי אמר שהן כנגד ארבע מלכויות ששעבדו את ישראל לאורך הדורות: בבל, פרס, יוון ורומא, וכמו שנגאלנו ממצרים כך נגאל מהם. וחכמים אמרו שהן כנגד ארבע כוסות של פורענות שה' ישקה את שונאי ישראל לעתיד לבוא ויעניש אותם.

הידעת

נהר הנילוס, היאור של מצרים, הוא אחד משני הנהרות הארוכים ביותר בעולם. אורכו 6,655 קילומטרים. מקורותיו של הנילוס הם "הנילוס הכחול" ו"הנילוס הלבן".

עלילות דם: לאורך שנות הגלות, נהגו הגויים להעליל על היהודים "עלילות דם", זאת אומרת שקרים והאשמות שלא היו ולא נבראו, אלא באו מתוך קנאה ושנאה בלבד. הגויים האשימו את היהודים שהם הורגים ילדים נוצרים ומשתמשים בדמם לאפיית מצות. בעקבות העלילות היו הגויים עורכים פרעות ביהודים והורגים בהם. עלילת הדם האחרונה היתה באירופה בשנת תש"ו (1946).

4260	3930	3880	3828	3728	3408		3340	2934		2883		2448	2448		2238	1948	0	מחזור מאת שמעון המלך
																		
495	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת המלכה המלכה	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן בית המקדש ה-1 ונולד בבית	חנוכה ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	1311- יציאת מצרים	אפרים ומנשה		-1521 בני במצרים	-1812 אברהם אבינו / שרה	-3760 בריאת העולם
התלמוד הירושלמי																		המקור (לפי שנה)

הכוס החמישית - הכוס של אליהו

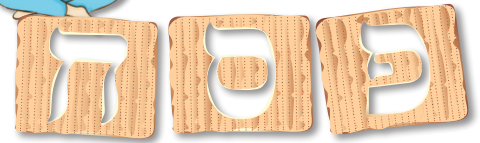
חכמי התלמוד נחלקו האם לשתות כוס חמישית בליל הסדר או לא? בסופו של דבר נפסק להלכה ששתיים רק ארבע כוסות, אך בכל זאת נהגו למלא כוס חמישית ולא לשתות אותה. הכוס החמישית הזו נקראת **כוסו של אליהו הנביא**, משום שכשיבוא אליהו הנביא, רק אז הוא יכריע במחלוקת לגבי כמה כוסות צריך לשתות בליל הסדר.

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

לפי האלף- בית

- א. אותו אוכלים בסוף הסדר _____
- ב. יראה ו _____ ימצא _____
- ג. על ארבע הכוסות בליל הסדר מברכים "בורא פרי ה _____"
- ד. המכה הראשונה _____
- ה. אותה קוראים בליל הסדר _____
- ו. לבנון ביום שהוא לאמור " _____"
- ז. כשאוכלים את ה"כורך" אומרים _____
- ח. השעה שבה מתו בכורי מצרים _____
- ט. חומר שבו עבדו בני ישראל ולזכרו אוכלים חרוסת _____
- י. בו עברו בני ישראל בחרבה _____
- יא. לא חרצו לשונם לבני ישראל כשיצאו ממצרים _____
- יב. מה נשתנה ה _____ הזה?
- יג. וכל המרבה לספור ביציאת מצרים ה _____
- יד. החודש בו חל פסח _____
- טו. שישה מי יודע? שישה אני יודע! שישה _____
- טז. החלק בו אוכלים בליל הסדר נקרא - שולחן _____
- יז. אחת המיילדות העבריות _____
- יח. יצורים שקרקרו והרעישו במצרים _____
- יט. בליל הסדר שואלים הילדים ארבע כאלה _____
- כ. אחד מארבעת הבנים, שאינו רוצה לקחת חלק בחג הפסח _____
- כא. שמה הארמי של החיה שאכלה את הגדי _____
- כב. עוד אחד מארבעת הבנים, שאינו חכם במיוחד _____

5780
ה'תש"פ5778
ה'תשע"ח5727
ה'תשכ"ז5708
ה'תש"ח5707
ה'תש"ז5699
ה'תרצ"ט5657
ה'תר"ץ5323
ה'רמ"ג

5260

5258

4900

4800

4650

4260

2019
שנת סיום הש"ס
ללומדי הדף היומי2017
70 שנה
למדינת ישראל1969
הרב
אריה לוי1967
מלחמת
ששת הימים1948
הקמת
המדינה1947
מלחמת
העצמאות1939
שואה1897
הרצלרבי יוסף
קארו1500
העת
החדשה1492
גירוש ספרד

הרמב"ם

רש"י

רבי סעדיה
גאון510
ימי הביניים
תקופת הראשונים

סדר נשים | מסכת סוטה, דף ז' - י'

דף ז': מדוע זכה יהודה לבית המלוכה?

כדי ללמדנו עד כמה חשוב ורצוי לפני הקב"ה שהאדם מודה ומתודה על חטאיו, מספר לנו התלמוד כי השבטים ראובן ויהודה, זכו לשכר רב מפני שהתודו על חטאם. ראובן זכה לכהן שהיה השבט הראשון שקיבל את נחלתו. יהודה זכה לכהן שהוא היה שבט המלוכה ומלכי ישראל היו מצאצאיו.

כשבני ישראל יצאו ממצרים הם נטלו עמם את ארונותיהם של השבטים שכתב נפטרם, ועצמותיו של יהודה לא היו מסודרות בארון, עד שהתפלל משה רבנו לה': "הן יהודה הודה בפניך על החטא ובזכות כן גם אחרים נהגו כמוהו, ומגיע לו שיעצמותיו תהיינה מסודרות". ואכן בזכות תפילתו של משה הסתדרו עצמותיו בארון.

דף ח': "מידה כנגד מידה" בעברות

בכמה מקומות אומר התלמוד שהקב"ה מעניש את עוברי העברה "מידה כנגד מידה". למשל, המצרים הרשעים רצו להשמיד את עם ישראל על ידי זריקת התינוקות למים, ולכן הם נענשו בכך שהם טבעו בים סוף.

חז"ל מסבירים שבהנהגת הקב"ה להעניש מידה כנגד מידה יש חסד גדול ורב עם עוברי העברה. כשהרשע נענש בעונש מאותו סוג של העברה שהוא עשה, הוא נזכר בחטאו ומבין טוב יותר למה קרו לו דברים כאלו ואחרים.

דף ט': "מידה כנגד מידה" במצוות

מי שעושה מעשים טובים, השכר שהוא מקבל בעולם הזה גם הוא "מידה כנגד מידה" - מאותו סוג של המעשה הטוב שעשה. התלמוד מדגים זאת בסיפוריה של מרים הנביאה. כשמרים הייתה ילדה בת חמש, נאלצה אמה יוכבד להניח את משה התינוק ביאור, כדי שהמצרים לא יגלו אותו. מרים דאגה לאחיה ולכן היא עמדה על שפת היאור לזמן קצר כדי לראות מה יהיה עמו, ואחר כך כשבתיה בת פרעה לקחה את משה, מרים קראה ליוכבד אמה כדי שתטפל בו וכך ניצל משה רבנו. חלפו שנים, מרים הנביאה הלכה עם בני ישראל במדבר ובאחד הימים היא לקחה בצרעת והיתה צריכה להיות שבעה ימים מחוץ למחנה. אותם שבעה ימים כל עם ישראל המתין לה, כשכר על כך שהיא המתנה זמן קצר על שפת היאור מתוך דאגתה למשה רבנו.

דף י': ה"אשל" של אברהם אבינו

הפסוק הבא נאמר על אברהם אבינו: "ויטע אשל בבאר שבע".

התלמוד נותן שני הסברים לפסוק. יש מפרשים שה"אשל" הוא פרדס שנטע אברהם ובו סוגים שונים של עצים פרי, כדי שיהיו הולכי הדרכים. יש מפרשים כי ה"אשל" הוא בית מלון. אברהם אבינו הקים בית מלון שבו הוא ארח את הולכי הדרכים. "אשל" - ראשי תיבות: אכילה, שתיה, לוויה.

אברהם אבינו לא הסתפק בהאכלת אורחיו אלא היה מנצל הזדמנות זו כדי ללמדם טיב בורא לעולם. כשהאורחים היו באים להודות לו ולברכו על הטוב שגמל עמם, היה אומר להם: "האם משלי אכלתם? הרי בורא השמים והארץ נתן לנו את המאכלים, וכך היו האורחים מברכים ומודים לקב"ה.

דבר תורה שבת חול המועד פסח

ביציאת מצרים היו בני ישראל במצב רוחני ירוד מאוד. חכמינו אמרו כי אילולי שה' הוציא את בני מצרים, הם היו שוקעים ב"שערי הטומאה" ולא מצליחים לצאת. לפיכך יש להבין, מה הביא את ה' לעשות את מעשה ההצלה ולהציל את בני ישראל, אם מצד מצבם הרוחני ומצד מעשיהם הם לא היו ראויים להצלה זו? כשהתורה מתארת את מכת בכורות היא אומרת שה' דילג על בתי ישראל: "ופסח ה' על הפתח". בדרך הדרש, יש בפסוק זה תשובה לשאלתנו, ורמז לחסדו הגדול של ה' לישראל עד כי לא היו ראויים לכך. בדרך שבעולם, מחכה הקב"ה שהאדם יעשה מעשה קטן - פתחו לי פתח כחודו של מחט", ואז הקב"ה משיב לו ומסייע לו - "ואפתח לכם פתח כפתחו של אולם". אולם, ביציאת מצרים ויתר הקב"ה על העשייה מצינו ואפילו על הפתח הקטן הוא דילג - "ופסח ה' על הפתח".

קושיית לפסח!

- הוא ההפך מהתחלה, וגם שם של ים בו עברו בני ישראל בדרך סלולה
- היא סוג של מחלה, ובלייל הסדר שמים אותה בקערה
- אבא קנה אותו בשני זוזים, ולקרבן הפסח אותו מקריבים
- הרגשה לא נעימה עושים לפני פסח לכלי האכילה
- אותו אכלו בני ישראל במדבר, והוא גם שמו של איש אויב וצר
- הוא אחד מארבעת הכיוונים, ובו את האפיקומן אוכלים
- בערב פסח הם מתענים, ועל שמם למכה העשירית קוראים

שאלות השבוע

- למה התגלה ה' למשה דווקא בסנה?
- בזכות מה זכה שבט יהודה למלוכה?
- מהם ראשי התיבות של אש"ל?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולן עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העולן עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

